سیره نیکان در سطور رمان

نگاهی به ۳ رمان که به شخصیت پیامبر(ص)، امام حسن(ع) و امام رضا(ع) می‌پردازند

کتاب‌خوان

فرمند| بازتاب شخصیت و زندگی بزرگان دینی و مذهبی در ادبیات داستانی فارسی امری باسابقه است، به‌ویژه پس از پیروزی انقلاب اسلامی و جدی گرفته شدن هرچه بیشتر ادبیات دینی و مذهبی، داستان‌ها و رمان‌های گوناگونی با محوریت زندگی و اندیشه و گفتار و رفتار پیامبران و ائمه اطهار(ع) و نزدیکانشان نوشته شده است و می‌شود. از آن میان برخی آثار مورد اقبال یا معرفی بیشتری قرار گرفته‌اند. در آستانه فرارسیدن سالروز رحلت پیامبر اسلام حضرت محمد مصطفی(ص) و شهادت امام حسن مجتبی(ع) و امام علی‌بن‌موسی‌الرضا(ع)، نگاهی داریم به ۳ رمان که به این معصومان توجه داشته‌اند.

آنک آن یتیم نظرکرده

«آنک آن یتیم نظرکرده» یکی از مشهورترین کتاب‌هایی است که درباره حضرت محمد(ص) در ایران منتشر شده است. نویسنده این رمان، محمدرضا سرشار که به رضا رهگذر نیز شهرت دارد، از نویسندگان باسابقه ادبیات انقلاب است. سرشار در این رمان -که بر پایه جست‌وجوهایش در متون تاریخی مرتبط با زندگی و سیره پیامبر اسلام(ص) شکل گرفته است- می‌کوشد با بیانی شاعرانه لحنی گرم و گیرا به داستانش ببخشد. نویسنده همچنین نثری کهن‌گرا را به کار گرفته است تا خواننده در حین مطالعه اثر در حال و هوا و فضایی تاریخی قرار گیرد. ماجرای رمان، از حوادث نزدیک به زاده شدن پیامبر(ص) مانند حمله سپاه ابرهه برای تخریب خانه کعبه تا مهاجرت شماری از مسلمانان به حبشه را دربرمی‌گیرد. گویا نویسنده وعده داده است تا دنباله وقایع زندگی حضرت رسول اکرم(ص) را نیز به نگارش درآورد. در بخشی از رمان آمده است: «با نشستن نخستین گنجشک بر کف سنگ‌فرش حیاط، پیامبر ناگاه در جان خویش جنبشی احساس کرد. نخست در زیر عبا و لحاف و گلیم، سنگین، جنبید. پس نرم پلک گشود و دیگربار دیده بربست.

از آن تب و لرز پیشین، هیچ اثر نمانده بود. لیک کوفتگی‌ای سخت در تن و دردی اندک در سر بر جای مانده بود.

به حیاط اندر، خنکای سپیده دم واپسین روزهای پاییز که از جانب صحرا در زیر پوست شهر می‌دوید، لرزه بر تن گنجشکان می‌افکند. در زیر آن روی‌اندازهای کلفت اما، گرمایی دلچسب تن سست پیامبر را در بر گرفته بود.

چه مایه پیکر کوفته و روان خسته‌اش در تمنای خواب بود! چه‌سان دلخواه و شیرین بود آن لحظه‌ها!

لیک آن لحظه‌های خوش، دیر نپایید. پیامبر، غوطه‌ور در میانه خواب و بیداری، ناگاه چندی، صدایی چونان کشیده‌شدن آهن بر آهن شنید.

آنگاه صدایی دیگر در گوش نشست.

-ای جامه بر سر کشیده،

برخیز!»

عشق در برابر عشق

امام حسن مجتبی(ع) چنان که در روزگار زندگی و امامتشان بسیار مظلوم واقع شدند، پس از شهادت غریبانه‌شان نیز ظلم بسیار دیدند؛ ستمی که از ممانعت بنی‌امیه از خاک‌سپاری حضرت در کنار جدشان رسول خدا آغاز شد. حتی شاید پربیراه نباشد که کم‌رنگ بودن تصویر حضرت امام(ع) در ادبیات داستانی امروز را نشانه‌ای دیگر از مظلومیت دومین امام شیعیان بدانیم. بااین‌همه نویسندگانی به این مهم اهتمام ورزیده و آثاری داستانی با توجه به زندگی و شخصیت حضرت نوشته‌اند. «عشق در برابر عشق» نوشته نویسنده جوان، امید کوره‌چی، یکی از این آثار است. داستان کتاب به جوانی ایرانی می‌پردازد که به خدمت امام حسن(ع) درآمده است و اینک بریده‌ای از این رمان:«در چشم به هم زدنی مسجد پر شد از جمعیت سوگواری که دسته‌دسته همه‌جا را پر کرده بودند؛ درست مثل جزیره‌های به‌هم‌چسبیده. هرمز این تربیت عشیره‌نشینی عرب را خوب می‌شناخت که هر کس فقط با قبیله و عشیره خودش می‌نشیند برای همین خودش را قاتی هیچ دسته‌ای نکرد و کنار ستونی ایستاد که ناگهان دوباره مرد را دید. خودش بود، با قامتی بلند، چهره‌ای به روشنی ماه و اندامی ورزیده وارد مسجد شد و به سمت منبر رفت. همه مردم ساکت شدند. مرد ایستاد روی پله منبر و گفت: ای مردم در چنین شبی قرآن نازل شد و در چنین شبی عیسی بن مریم را به آسمان بردند و در چنین شبی یوشع بن نون کشته شد و در این شب پدرم امیرالمؤمنین علی از این جهان رحلت کرد. های‌های گریه‌های مردم بلند شد.

مرد دوباره گفت: به خدا سوگند هیچ یک از اوصیا بر پدرم علی در رفتن به بهشت پیشی نجسته‌اند و نه کسی پس از او تواند، و این‌گونه بود که رسول خدا صلی ا... علیه و آله و سلم او را در هر مأموریت جنگی که می‌فرستاد جبرئیل در سمت راست او و میکائیل در سمت چپ او می‌جنگیدند و هیچ درهم و دیناری پس خود به جای نگذارد، جز هفتصد درهم نقره که از جیره بیت‌المال او زاید و اضافه آمده.

مردم همین‌طور های‌های می‌گریستند و بر سر و صورت می‌زدند. مرد سکوت کرد. اندوه روشنی به چهره‌اش دویده بود و ناگهان مرد هم گریست. همه جمعیت با دیدن اشک مرد به گریه و ضجه افتادند. بغض غریبی گلوی هرمز را گرفت، انگار غم دنیا نشسته بود به حلقش تا خفه‌اش کند و هرمز هم بی‌هوا به گریه افتاد و ناباورانه گریست. از روزی که خودش را شناخته بود این‌طور گریه نکرده بود، اما حالا نمی‌دانست چرا دلش این‌طور می‌لرزد و این اشک از کجا می‌آید! انگار آسمان هم گریه می‌کرد.»

به بلندای آن ردا

«به بلندای آن ردا» نوشته سید علی شجاعی یکی از رمان‌های تاریخی‌مذهبی درباره حضرت رضا(ع) است. رمان با گفت‌وگوی مأمون عباسی و معشوقه بیمارش آغاز می‌شود. معشوقه مأمون را وامی‌دارد تا درباره اشتباهاتش از زمان آغاز ولایت‌عهدی تا شهادت امام رضا(ع)، به او توضیح دهد.

به این ترتیب از زاویه این خلیفه شقاوت‌پیشه، زندگی و کرامات امام رضا(ع) شرح داده می‌شود. بخش‌هایی از کتاب را بخوانید: «او را چه حاجت به امارت و سیادتی که تو بدهی‌اش؟ خواندی‌اش چون تو محتاجش بودی! چون همه راه‌ها را بسته می‌دیدی... چون روزی نبود که خبر قیامی نرسد و شبی نبود که آسوده سر بر بالین... [...] هرچقدر نبوغ و سیاست در آستین داشته باشد، باز زیرکی ابوالحسن را نخواهد فهمید... که به اجبارش رنگ انتخاب زده و همه را با بازی اختیار داده و گرنه می‌داند که نیامدنش می‌شد حکایت پدرم و پدرش... اگرچه هارون بلنداندیشی مرا داشت و خودش را اسیر به بند کشیدن موسی بن جعفر کرد و تاریخ را تا همیشه علیه خود شوراند، اما هر خِرَد خُردی هم می‌داند که یک‌سر جهل است اگر شبی را بی‌بیم این خاندان صبح کنی... احمق است آن که می‌پندارد که از شمشیر باید ترسید... حکومت شمشیر را می‌توان برابر سپر گرفت و شمشیر بران‌تر آورد، اما... حکم قلب را هیچ سپاهی یارای برابری نیست....»

گزارش

نگاه داستانی به تناقضات ایرانی

گزارشی از نشست «رئالیسم اجتماعی در ادبیات با نگاهی به رمان «خاموش‌خانه»، نوشته ساناز زمانی»

غزاله حسین‌پورا| استفاده از یک دستگاه شنود می‌تواند مبنای ماجراهایی داستانی از ناگفته‌ها و ناشنیده‌ها باشد. رمان «خاموش‌خانه» از قِبَل برخی مناسبت‌های انسانی، رذایل اخلاقی و... به این اسرار مگو می‌پردازد و می‌کوشد از مسائلی سخن بگوید که در سطح اجتماع خود را به مثابه آسیبی جدی نشان می‌دهد. محور تازه‌ترین «نشست عصر داستان» در فرهنگ‌سرای فناوری و رسانه «رئالیسم اجتماعی در ادبیات با نگاهی به رمان «خاموش‌خانه» نوشته ساناز زمانی» بود. در این نشست، نویسندگان مشهدی میزبان این داستان‌نویس اهل پایتخت بودند تا درباره کتاب جدیدش و موضوع واقع‌گرایی در ادبیات گفت‌وگو کنند.

ماجرای یک دستگاه شنود

رئالیسم یا واقع‌گرایی به معنای علاقه و تمایل به عین موضوع و موضوع خارج از ذهن است، این گرایش پس از انقلاب فرانسه مطرح شد. حسین لعل‌بذری، داستان‌نویس و مجری نشست «رئالیسم اجتماعی در ادبیات»، در ادامه توضیحاتش درباره واقع‌گرایی گفت: لوکاچ معتقد است شخصیت‌های داستانی رئالیست‌های بزرگ همین که در تخیل نویسنده شکل می‌گیرند زندگی مستقل از آفریننده خود را در پیش می‌گیرند. هر شخصیت در داستان‌های رئالیستی ضمن اینکه ویژگی‌های خاص خود را دارد، توصیف قشر و طبقه‌ای است که از آن برخاسته است. این تعریف ما را به بحث رئالیسم در ادبیات داستانی نزدیک‌تر می‌کند که وصف حالی از طبقات اجتماعی است که نویسنده در آن زندگی و داستان برخی از آن‌ها را روایت می‌کند.

لعل‌بذری در ادامه به معرفی رمان «خاموش‌خانه» نوشته ساناز زمانی پرداخت. او گفت: کوروش سحرخیز شخصیت اصلی داستان، تربیت‌شده خانواده‌ای تحصیل‌کرده در قبل از انقلاب است. او طی مأموریتی با ۲ نفر از همکارانش به آلمان سفر می‌کند. در همین حین این ۲ نفر از کوروش بدگویی‌هایی می‌کنند. فروشنده‌ای به کوروش پیشنهاد می‌دهد برای فهمیدن اینکه همکارانش پشت سرش چه می‌گویند یک دستگاه شنود بخرد. او دستگاه را می‌خرد و به ایران برمی‌گردد و ماجرا از اینجا شروع می‌شود.

رئالیسم و اصالت بیرون ذهن

در این نشست، محمدحسن شهسواری، نویسنده و مدرس سرشناس داستان‌نویسی، نیز مباحثی را درباره واقع‌گرایی مطرح کرد: ماجرای رئالیسم و رئالیسم ادبی بحثی قدیمی است و تقریبا از زمانی که فکر انسان شکل گرفته، وجود داشته است، بحثی که همواره مطرح بوده این است که اصالت با درون انسان است یا بیرون. تمام فلسفه افلاطون تقریبا بر روی اصل تذکر استوار است. می‌گوید همه‌چیزها درون انسان وجود دارد و ما با کنار زدن حجاب‌های موجود به آن اصول و حقیقت می‌رسیم. تقریبا کل تاریخ شرق تحت‌تأثیر نگاه افلاطونی است، چه در فلسفه و چه در هنر، ادبیات و... . شاگرد افلاطون، ارسطو، نگاهی کاملا متفاوت با او دارد. او می‌گوید همه شناخت ما تحت‌تأثیر آگاهی ما از محسوسات است. بنابراین اصالت را به جهان بیرونی می‌دهد. ریشه نگاه اصالت درون و بیرون از اینجا شروع می‌شود، ولی می‌توان گفت نگاه ارسطو به عنوان مثال با چیزی که الان وجود دارد یکی است.

تأثیر مناسبات سیاسی بر رمانی ایرانی

قاسم فتحی، روزنامه‌نگار و از دیگر داستان‌نویسان حاضر در نشست، رویکرد سیاسی «خاموش‌خانه» را از ویژگی‌های آن خواند و با توجه به ذکر نام هاشمی رفسنجانی در این رمان، وقایع آن را به دوران کارگزاران مربوط دانست: اولین چیزی که در «خاموش‌خانه» برای من جذابیت داشت بیشتر از نگاه اجتماعی نویسنده، نگاه سیاسی ایشان است. نکته دیگر این است که آلمان یکی از لوکیشن‌های این کار است و با توجه به اینکه چند بار اسم آقای رفسنجانی نیز در داستان برده شده مشخص است داستان در زمان کارگزاران و درگیری‌هایی میان ۲ کشور اتفاق افتاده است. لیلا صبوحی خامنه، رمان‌نویس، نیز ضمن اشاره به جسورانه بودن موضوع کتاب، درباره آن گفت: این کار صرفا یک روایت محض نیست. نویسنده در جای جای کتاب با روایتی دشوار، بیش از گزاره از جمله استفاده می‌کند. از طرفی راوی داستان مرد است و با نگاه و زبانی کاملا مردانه ارائه شده است تا جایی که نمی‌توان تصور کرد که این کتاب را یک خانم نوشته است. این نشان از قدرت نویسنده دارد.

پنهان‌کاری ریشه بسیاری از مشکلات جامعه است

بخشی از این نشست، با صحبت‌های ساناز زمانی، نویسنده رمان «خاموش‌خانه»، همراه بود. او گفت: جورج لوکاچ عبارتی با این مضمون دارد که شاخص اثر رئالیستی ایجاد یک شخصیت نمادین است. شخصیتی که کانون هم‌گرایی تمام عناصر تعیین‌کننده جنبه‌های اجتماعی و انسانی در یک دوره تاریخی مشخص است. من نیز به دنبال خلق شخصیتی بودم که تمام نیروهایی را که در دهه ۷۰ به نوعی بازتاب‌دهنده یک جامعه هستند، هم‌گرا کند.

فساد اقتصادی موضوعی است که رمان «خاموش‌خانه» به آن پرداخته است. نویسنده دراین‌باره توضیح داد: من از زوال جامعه را در امتداد فساد پنهانی می‌دیدم که در لایه‌های جامعه وجود داشت. نکته دیگری که توجهم را جلب می‌کرد، دورویی بود. قصد داشتم بگویم ما به عنوان فرد ایرانی چطور بین امر خصوصی و عمومی تمایز قائل می‌شویم که به یک تناقض دائمی می‌انجامد. بسیاری از مشکلات جامعه امروز ما به این علت است که روی واقعیت‌ها و حقایق سرپوش گذاشته شده است. این‌ها انگیزه‌هایی بود که مرا به سمت مضمون رمانم برد. همچنین می‌خواستم این را نشان دهم که هریک از ما اگر در جایگاهی قرار بگیریم که قدرت بلامنازع داشته باشیم می‌توانیم به همان افرادی تبدیل شویم که آن‌ها را سرزنش می‌کنیم.

زمانی یادآور شد که شاید استفاده از دستگاه شنود ایده‌ای دم‌دستی به نظر برسد اما او کوشیده است در بستر رئالیسم، جنبه واقعی‌تری به آن بدهد. او ادامه داد: بااینکه هیچ تجربه مشابهی با آنچه در این رمان پیش می‌رود ندارم، می‌توانم بگویم تک تک آدهای داستان را -که هریک می‌توانند نماد یک طبقه اجتماعی باشند- می‌شناسم.

نویسنده رمان «خاموش‌خانه» درباره راوی اثرش که جنسیتی برخلاف نویسنده دارد، هم گفت: وقتی یک اثر راوی زن دارد بلافاصله خوانش‌های فمینیستی بر آن غالب می‌شود. از آنجاکه می‌خواستم مضمونی را بگویم که ربطی به جنسیت نداشت، تصمیم گرفتم راوی مرد را با تمام سختی‌هایش انتخاب کنم.

گاه‌نما

۱۱ سال از درگذشت طاهره صفارزاده (۱۳۱۵- ۴ آبان ۱۳۸۷)، شاعر و پژوهشگر و مترجم قرآن، گذشت. او که در عرصه شعر و ادب دفترهای «رهگذر مهتاب»، «سد و بازوان»، «سفر پنجم»، «بیعت با بیداری»، «دیدار با صبح» و جز این‌ها را انتشار داده بود، نخستین کسی است که ترجمه‌ای دوزبانه از قرآن به انگلیسی و فارسی انجام داد.

آگهی مناقصه

موضوع: مناقصه احداث دو دستگاه آسانسور جهت پل عابر پیاده

سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده های کشاورزی شهرداری مشهد مقدس در نظر دارد اجرای عملیات احداث دو دستگاه آسانسور جهت پل عابر پیاده واقع در بزرگراه شهید چراغچی ۱۵ انتهای بلوار ابوطالب شامل خرید، نصب و راه اندازی، خدمات فنی و پشتیبانی، تعمیرات و نگهداری، نگهبانی و نظافت را به شرکتهای واجد شرایط واگذار نماید. لذا از کلیه شرکتهای دارای گواهینامه مونتاژ آسانسور و پله برقی از وزارت صنعت، معدن و تجارت و ثبت نام شده در سامانه تأمین کنندگان شهرداری مشهد دعوت می گردد در صورت تمایل جهت دریافت اسناد مناقصه به سامانه مناقصات و مزایدات شهرداری مشهد مراجعه نمایند. آخرین مهلت دریافت و ارائه پیشنهاد اسناد مناقصه: ساعت ۱۳:۱۵ روز پنج شنبه ۱۳۹۸/۰۸/۱۶. مبلغ برآورد مناقصه: ۷،۷۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال. مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۳۸۵،۰۰۰،۰۰۰ ریال. متقاضیان موظف به ارائه تأییدیه ظرفیت آزاد از مراجع ذی صلاح می باشند. ضمنا ظرفیت آزاد تا روز ابلاغ قرارداد می بایست تداوم داشته باشد. جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن های ۶۶-۶۵ - ۳۱۲۹۸۰۴۱ تماس حاصل نمایید.

(سازمان در رد یا قبول یک یا کلیه پیشنهادات مختار می باشد)

(هزینه درج آگهی بر عهده برنده مناقصه می باشد) جهت کسب اطلاعات بیشتر به آدرس سایت www.samesh.mashhad.ir مراجعه نمایید

روابط عمومی سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده های کشاورزی شهرداری مشهد

دریچه

سوگواری هنری در حریم رضوی

برنامه های فرهنگی آستان قدس رضوی هم‌زمان با سالروز شهادت امام رضا(ع)

سبزه‌قبا| فضای هنری همانند فضای عمومی جامعه، عزادار اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) هستند. این داغداری که درقالب خلق اثر هنری در جامعه بروز می‌کند، معطوف به یک شاخه و رشته نیست و همه هنرمندان در هر هنری سعی می‌کنند به نحوی ارادت خود را به ساحت قدسی ائمه‌اطهار(ع) ابراز کنند.

چند سالی است پدیدآوری آثار هنری در مناسبت‌های مختلف در صحن و سرای امام‌رضا(ع) جا باز کرده است و زائران و مجاورانی که برای زیارت به حرم مطهر مشرف می‌شوند، شاهد این اتفاقات هنری هستند؛ اتفاقاتی همانند کتابت احادیث و روایات و اشعار در مدح و منقبت چهارده معصوم(ع) از نمونه‌های پرتکرار و پرطرفدار در بارگاه رضوی است.

امسال این برنامه‌های هنری درقالب «سوگواره خورشید» در صحن‌ها و رواق‌های مضجع رضوی برگزار خواهد شد؛ برای نمونه دیشب، علیرضا بهدانی، از هنرمندان مطرح خوش‌نویس، برای نخستین‌بار نقاشی‌خطی به طول ۲۰ متر را به‌صورت مطلا اجرا کرده که این اتفاق هنری در ورودی صحن جامع حرم رضوی و با حضور و مشاهده زائران و مجاوران رخ داد. برنامه خوش‌نویسی با حضور استادان خطاطی، امروز نیز در ورودی صحن جامع رضوی از سمت صحن کوثر ادامه خواهد داشت.

همچنین اردوی عکاسی جشنواره «خانه دوست»، فردا و پس‌فردا(پنجم و ششم آبان) با همکاری جشنواره ملی عکس رضوی با حضور ده‌ها تن از عکاسان منتخب از سراسر کشور برگزار خواهد شد.

اجرای هنرهای نمایشی برای نخستین بار در حرم مطهر

اما هنرهای نمایشی‌ای که تاکنون در برنامه‌های هنری و مناسبتی حرم مطهر جایی نداشته، امسال برای نخستین‌بار بساط خود را در ورودی‌های حرم پهن کرده است. پنج گروه تئاتر که نمایش‌های آیینی را تمرین کرده‌اند، در ورودی‌های اصلی حرم(طبرسی، شیرازی، نواب‌صفوی و امام‌رضا(ع)) به اجرای برنامه خواهند پرداخت.

«من جواد ۱۸ سال دارم» از استان ایلام، «نذر مادر» از استان لرستان، «قطار ساعت ۸» از استان تهران و نمایش‌های «عکاس‌باشی» و «دعبل» از مشهد، آثاری هستند که در طول پنج شب، هر شب در سه نوبت ۱۸، ۱۹ و ۲۰ به اجرا درمی‌آیند.

زائران و مجاوران رضوی می‌توانند در روزهای چهارم تا هفتم آبان به تماشای این پنج نمایش خیابانی که درمجموع ۶۵ اجرا خواهند داشت، بنشینند.

همچنین پرده‌خوانی مرشدمیرزاعلی در پنج قسمت ضبط شده و در دهه آخر ماه صفر برای پخش از شبکه‌های سراسری آماده شده است.

در قاب تلویزیون

مشهد و زیارت امام‌رضا(ع) در قاب تلویزیون

برنامه‌های صدا و سیما به مناسبت سه روز پایانی دهه آخر صفر

مرحوم عزت‌ا... انتظامی در نمایی از فیلم «شب»

افخمی| تلویزیون در ایام پیش‌رو و در روزهای یکشنبه و سه‌شنبه ۵ و ۷ آبان هم‌زمان با رحلت پیامبر بزرگ اسلام(ص)، شهادت امام حسن مجتبی(ع) و شهادت امام رضا(ع) فیلم‌های سینمایی و تلویزیونی مختلفی را برای پخش درنظر گرفته‌است.

شبکه یک در ساعات ۹ و ۱۶ روزهای یکشنبه و سه‌شنبه به‌ترتیب فیلم‌های «تنهاترین سردار»، «خاتم شیراز» و «در مسیر باران» را به کارگردانی حامد کاتبی، سینماگر مشهدی، و همچنین فیلم «پیشنهاد» را پخش می‌کند.

شبکه ۲، یکشنبه فیلم‌های «درد زیبا» و «عقاب صحرا» را در ساعات ۸ و ۱۷ پخش خواهد کرد. همچنین این شبکه، فیلم تلویزیونی «روز ملاقات» را با محوریت پرداختن به زندگی نوجوانی که در کانون اصلاح‌وتربیت برای امام‌رضا(ع) نامه می‌نویسد و فیلم «ستاره شرق» با محوریت زندگی فضل‌بن‌شاذان از یاران امام‌رضا(ع) با بازی انوشیروان ارجمند، سینماگر فقید مشهدی، را برای پخش در ساعات ۸ و ۱۷ روز سه‌شنبه درنظر گرفته‌است.

شبکه ۳ نیز فیلم تلویزیونی «جابربن حیان» را در دو قسمت در ساعت ۱۰ روزهای یکشنبه و سه‌شنبه روی آنتن می‌برد. همچنین این شبکه برای ساعت ۱۶ این دو روز به ترتیب فیلم‌های «میهمان داریم» را به کارگردانی محمدمهدی عسکرپور با بازی پرویز پرستویی و بهروز شعیبی و «شب» به کارگردانی رسول صدرعاملی با بازی عزت‌ا... انتظامی، خسرو شکیبایی و امین حیایی درنظر گرفته‌است. «شب» یکی از فیلم‌های سه‌گانه صدرعاملی است که در مشهد فیلم‌برداری شده‌است.

شبکه ۵ ساعت ۹ و ۱۳:۳۰ روز یکشنبه، فیلم‌های «در هستی»، «چراغ روشن، چراغ خاموش» را روی آنتن خواهد برد. همچنین این شبکه ساعت ۹ صبح سه‌شنبه، فیلم «حج پاکان» با محوریت زیارت امام‌رضا(ع) و ساعت ۱۳:۳۰ همان روز، فیلم «بیا از گذشته حرف بزنیم» به کارگردانی حمید نعمت‌ا... را پخش خواهد کرد. در فیلم نعمت‌ا... داستان سه زن با بازی ثریا قاسمی، پوران‌دخت مهیمن و مهین شهابی که عازم مشهد هستند، روایت می‌شود.

شبکه شما، یکشنبه و سه‌شنبه ساعت ۱۳:۳۰ به ترتیب فیلم‌های «ساحل گمشده» و «مسیر سبز» را روی آنتن می‌برد. در فیلم «مسیر سبز» لاله اسکندری، بازیگر خراسانی سینما، مریلا زارعی و احمد مهرانفر به ایفای نقش می‌پردازند. این فیلم نیز با محوریت زیارت امام‌رضا(ع) ساخته شده‌است.

همچنین شبکه نمایش پخش فیلم‌های مختلفی را برای ساعات ۱۱، ۱۳، ۱۵، ۱۷، ۱۹، ۲۱ و ۲۳ روز یکشنبه و سه‌شنبه درنظر گرفته‌است که از میان آن‌ها می‌توان به فیلم «دهلیز» به کارگردانی بهروز شعیبی و با بازی رضا عطاران، دو سینماگر مشهدی و فیلم «بوسیدن روی ماه» به کارگردانی همایون اسعدیان در ساعات ۱۳ و ۱۹ روز یکشنبه و دو فیلم «آوای نقاره‌ها» و «شب واقعه» در ساعات ۱۹ و ۲۳ سه‌شنبه اشاره کرد.

زندگی با سینما

میراث سینمایی «محمدرسول‌ا...»

مروری بر تولیدات سینمایی با موضوع پیامبر اکرم(ص)

سبزه‌قبا- بیشتر از ۴۰ سال است که از انتشار فیلم «الرساله» معروف به «محمد رسول‌ا...» (۱۹۷۶میلادی) ساخته مصطفی عقاد، کارگردان سوری مقیم آمریکا، می‌گذرد، اما همچنان هر زمان که این فیلم سینمایی از تلویزیون پخش می‌شود، جذاب است و مخاطب را مشتاقانه پای خود می‌نشاند. ۴۰سال بعد از تولید فیلم عقاد، مجیدی مجیدی، کارگردان مطرح ایرانی، فیلم دیگری با همان نام، «محمد رسول‌ا...» (۱۳۹۳ هجری‌شمسی)، ساخت. این فیلم با فروش ۱۴میلیارد و ۶۲۰میلیون تومان، پرفروش‌ترین فیلم سینمای ایران تا سال ۱۳۹۴ هجری‌شمسی بود و لقب پرهزینه‌ترین فیلم تولیدشده در ایران را به خود اختصاص داد. «محمد رسول‌ا...» به‌عنوان نماینده سینمای ایران در جشنواره اسکار سال ۲۰۱۶ میلادی اعلام شد. عوامل داخلی و خارجی فراوانی در ساخت آن مشارکت داشتند و ۲شهرک سینمایی مکه و مدینه در مجموعه شهرک سینمایی پیامبر اعظم(ص) ازجمله میراث «محمد رسول‌ا...» برای سینمای ایران است. این فیلم در مراکش، آفریقای جنوبی و قم تصویربرداری شده و تولید آن از سال ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۴ میلادی طول کشیده است.

فیلم مجیدی در میان ۶فیلم جهانی

در گزارشی که مؤسسه «التحریر» مصر، چندی پیش منتشر کرده، نام فیلم مجیدی در میان ۶فیلم سینمایی که در جهان درباره رسول اکرم(ص) ساخته شده است، قرار دارد. مصطفی عقاد در فیلم خود از داستان بعثت پیامبر(ص) به بعد را روایت کرده است و مجیدی با اینکه قصه‌اش را در شعب ابی‌طالب بسط داده، اما نقاط مهم قبل از تولد پیامبر اسلام(ص) تا دوازده‌سالگی ایشان را به تصویر کشیده است. «الرساله» عقاد که تاکنون به ۱۲زبان زنده دنیا ترجمه و پخش شده است، بالاترین فیلم در میان این ۶فیلم است و حتی برخی گزارش‌ها این فیلم را پربیننده‌ترین فیلم تاریخ جهان معرفی کرده‌اند. اگر بخش جهانی فیلم مجیدی با مخالفت‌های بعضی از علمای تندرو عرب روبه‌رو نمی‌شد، فیلم او هم می‌توانست مخاطبان زیادی را به خود جذب کند.

انیمیشن «محمد خاتم‌الانبیا(ص)» (۲۰۰۲میلادی) نیز ساخته ریچارد ریچ آمریکایی است که در شرکت بین‌المللی «بدر» تولید شده است. این فیلم تنها در معدود سینماهای آمریکا و انگلیس به نمایش گذاشته شد. «الشیماء» (۱۹۷۲میلادی)، «فجر الاسلام» (۱۹۷۱میلادی)، «بلال، مؤذن‌الرسول(ص)» نیز ۳فیلم دیگری هستند که از ابتدای تولد سینما درباره پیامبر اسلام(ص) ساخته شده‌اند.

تصاویر بدیع برای رحمت للعالمین

نگاهی به پیشینه مجیدی در سینما این یقین را برای همگان به وجود می‌آورد که او بهترین گزینه برای ساخت این فیلم بوده است. او اولین کارگردان ایرانی است که به‌خاطر «بچه‌های آسمان» نامزد دریافت اسکار شده و کارگردانی است که بیشترین سیمرغ بلورین (۴ عدد) جشنواره فیلم فجر را دریافت کرده است. «رنگ خدا»، «باران» و «آواز گنجشک‌ها» ازجمله فیلم‌های او است که در جشنواره‌های متعدد خارجی جایزه گرفته است. مجیدی با همه داشته‌هایش از سینما در خلق تصاویر بدیع در فیلم «محمد رسول‌ا...» کوشیده و لحظات نابی را خلق کرده است. باوجود همه فضاسازی‌ها در جامعه بین‌الملل علیه فیلم «محمد رسول‌ا...» مجیدی، او داستان فیلمش را بر اساس مستندات تاریخی شیعه و سنی نوشته و به وسیله آن چهره رحمانی پیامبر اسلام(ص) را برای معرفی به دنیا به تصویر کشیده است. همین است که او از ۸سالی که برای ساخت «محمد رسول‌ا...» صرف کرده، خرسند است.

میراث سینمایی «محمد رسول‌ا...»

هزینه تولید فیلم مجیدی حدود ۶۲میلیارد تومان بوده است که سرفصل‌های مختلفی را شامل می‌شود. براساس آنچه تهیه‌کننده فیلم انتشار داده است، بخش درخور توجهی از این هزینه برای سینمای ایران صرف ایجاد زیرساخت شده است. ۲مجموعه سینمایی مکه و مدینه در شهرک سینمایی در جاده قم ازجمله این میراثی است که «محمد رسول‌ا...» برای سینما به جا گذاشته است. وجود این شهرک‌های سینمایی، مسیر تولید فیلم‌های تاریخی-مذهبی را حداقل در زمینه دکور هموارتر می‌کند.

مجید مجیدی و علیرضا شجاع نوری در پشت صحنه «محمد رسول‌ا...»

آنتونی کویین و مصطفی عقاد در پشت صحنه «محمد رسول‌ا...»

هنر شهری

یک کاروان شوق به سودای مشهدند*

اکران‌های شهری به مناسبت سوگواری روزهای پایانی ماه صفر

بهزاد| در دهه آخر ماه صفر شهر مشهد با نصب بیلبوردها و تابلوهای آثار خوش‌نویسی و خطاطی هنرمندان بومی و ملی رنگ و بوی متفاوتی گرفته است. آثاری با محتوای اربعینی همچون فرازهایی از زیارت اربعین و قطعاتی از اشعار شاعران آیینی روی حدود ۱۷۰ بیلبورد و ۲۲۰ استرابورد نقش بسته‌اند و نیمی از سازه‌های تبلیغاتی شهر را تشکیل می‌دهند. حال با نزدیک شدن به ایام رحلت رسول اکرم(ص)، شهادت امام حسن مجتبی(ع) و شهادت امام‌رضا(ع)، از بخش دیگری از سازه‌های تبلیغاتی شهر با محتوای متناسب با این ایام رونمایی شده است. این طرح‌ها نیز سبکی مشابه با طرح‌های رونمایی شده در اربعین دارد. براین‌اساس ۹ طرح روی بیلبورد و ۱۹ طرح روی استرابورد در این ایام در نظر گرفته شده است. هرکدام از این طرح‌ها متناسب با محیط در جایگاه خاص خودش نصب شده است. به طورمثال در ورودی‌های شهر بیلبوردهایی برای خوشامدگویی به زائران و در شهر بیلبوردهایی با محتوای ورود به حرم مطهر رضوی در نظر گرفته شده است. در بیلبوردهای جدیدی که در شهر نصب شده‌اند، از اشعار شاعرانی چون شهریار، وحید محمدی، امیرجوان آراسته و محمدجواد نوری استفاده شده است. همچنین روی استرابوردها طرح‌هایی با مضامین سیره حضرت رسول اکرم(ص)، امام حسن مجتبی(ع) و امام رضا(ع) و همچنین فرازهایی از زیارت‌نامه پیامبر(ص)، سوگ‌نامه حضرت زهرا(س) برای پیامبر(ص) و بحارالانوار نقش بسته است. این طرح‌های جان گرفته در شهر، مشهد را بیش از پیش آماده میزبانی از زائران و مجاوران در این ایام کرده است.

*شهریار

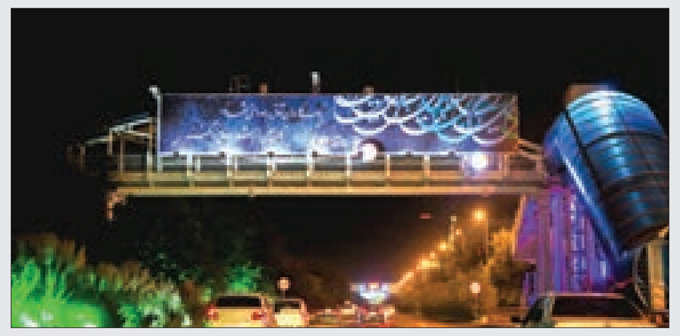

هنر شهری

سردیس فردوسی در شهر تاریخی ایتالیا نصب می‌شود

زردکانلوا| در مهرماه امسال با رایزنی‌های شورای شهر و شهرداری مشهد، خیابانی در ماترا(Matera)ی کشور ایتالیا با حضور حمیدرضا موجدی‌زاده، نائب‌رئیس شورای اسلامی شهر مشهد، به نام «خراسان» نام‌گذاری شد. بر این اساس، هفته گذشته جوزپه پرونه، سفیر ایتالیا در ایران، به مشهد سفر کرد و در بازدید از آرامگاه حکیم ابوالقاسم فردوسی به‌همراه محمدمحسن مصحفی، سرپرست سازمان اجتماعی‌فرهنگی شهرداری مشهد، از سردیس این شاعر پرآوازه رونمایی کرد تا به‌زودی در خیابان خراسان ماترا نصب شود.

این سردیس که براساس سردیس فردوسی در پارک ملت مشهد، از جنس فایبرگلاس و در ابعاد یک متر و ۲۰ سانتی‌متر ارتفاع ساخته شده است، روز پنجشنبه رونمایی شد. امیرمهدی وثوق، مجسمه‌ساز جوان مشهدی، این سردیس را با الهام از مجسمه فردوسی، ساخته استاد ابوالحسن‌خان صدیقی که در آرامگاه فردوسی نصب شده، طراحی و اجرا کرده است.

ماترا، شهری در جنوب ایتالیاست که به‌عنوان پایتخت فرهنگی اروپا در سال ۲۰۱۹ معرفی شده است. این شهر باستانی در دل صخره‌ها بنا شده است و دارای قدیمی‌ترین غارهای مصنوعی دنیاست که هرسال میزبان گردشگران زیادی از سراسر جهان است.

فرهنگستان

شهر فرهنگ

نگاهی به برنامه‌های متنوع فرهنگ‌سراهای مشهد در روزهای پیش‌رو

نگارراد| فرهنگ‌سراهای مشهد برای هفته اول آبان، برنامه‌های مختلفی را تدارک دیده‌اند؛ برنامه‌هایی که با هدف بصیرت‌افزایی و فراهم کردن فضایی سالم و متنوع برای خانواده‌ها در فرهنگ‌سراهای شهر برگزار می‌شود. در این میان، برنامه‌های فرهنگی و هنری نقش پررنگ‌تری دارند که در این نوشتار به معرفی بخشی از آن‌ها می‌پردازیم.

فرهنگ‌سرای امت، امروز و فردا از ساعت ۸ تا ۲۰ موکب امام‌رضا(ع) را با هدف خدمت‌رسانی به زائران پیاده در چند ایستگاه و مراسم تعزیه‌خوانی را در چند نوبت برپا خواهد کرد. همچنین این فرهنگ‌سرا برای ۹ آبان، کارگاه تئاتر ویژه دختران ۱۰ تا ۱۶ سال را از ساعت ۱۲ تا ۱۳ تدارک دیده است.

فرهنگ‌سرای امربه‌معروف برای ۵ تا ۸ آبان، برنامه‌های کتاب‌خوانی «چای با مطالعه» و «کتاب در مسیرهای منتهی به حرم» را از ساعت ۹ تا ۲۳ صبح درنظر گرفته است. نمایش پرفورمنس «همه خادم‌الرضاییم» نیز در همین ایام، در فرهنگ‌سرای امربه‌معروف برگزار می‌شود.

فرهنگ‌سرای انتظار برای ساعت ۹ صبح امروز، برنامه عزاداری دهه آخر صفر، ویژه کودکان را تدارک دیده است. این فرهنگ‌سرا در باقی روزهای هفته نیز برنامه کافه‌سینما را با هدف تحلیل اجتماعی سینمای اروپا، همراه با آموزش سواد رسانه‌ای، ساعت ۱۸ روز ۸ آبان و همچنین برنامه تئاتر عروسکی ساعت ۱۰ صبح ۹ آبان، در این فرهنگ‌سرا برگزار می‌شود.

فرهنگ‌سرای انقلاب نیز ساعت ۱۴ دوشنبه بازدید از کتابخانه دکتر شریعتی و ساعت ۱۷ چهارشنبه، برپایی پاتوق عکاسی را در برنامه‌های خود جای داده است. همچنین ۹ آبان، کارگاه کتاب‌خوانی ویژه نوجوانان و بزرگ‌سالان در ساعات ۹ و ۱۱:۳۰ صبح در این فرهنگ‌سرا برگزار خواهد شد و در همین روز از ساعت ۱۶، این فرهنگ‌سرا، برنامه پخش فیلم خواهد داشت.

فرهنگ‌سرای بهشت در روزهای ۷ و ۸ و ۹ آبان به‌ترتیب برنامه‌های بیدل‌خوانی، مثنوی‌خوانی و وقت شعر را در ساعت ۱۸ برگزار می‌کند و فرهنگ‌سرای نصرت نیز ساعت ۱۵:۳۰ روز ۹ آبان، برنامه پخش فیلم را در کنار ایستگاه کودک و بازی‌های فکری، اجرا خواهد کرد.

فرهنگ‌سرای بهروان، ۹ آبان ساعت ۱۲:۳۰ سلسله کارگاه‌های نویسندگی و فرهنگ‌سرای الهیه در ساعت ۱۶ همین روز، برنامه سینمامحله را در فهرست فعالیت‌های خود جای داده‌اند.

فرهنگ‌سراهای ترافیک، خانواده، حجاب و خادم‌الشریعه نیز در این ایام به‌ترتیب برنامه‌های دورهمی کتاب‌خوانی، آموزش قصه‌گویی، آموزش داستان‌نویسی به کودکان و مباحثه درباره ادبیات داستانی را برای مخاطبان خود، در روزهای ۶ و ۸ و ۹ آبان درنظر گرفته‌اند. پخش فیلم‌های روز سینمای ایران و آموزش و نقد تکنیک‌های داستان‌نویسی در ساعات ۱۵ و ۱۶ پنجشنبه این هفته، از دیگر برنامه‌های فرهنگ‌سرای خادم‌الشریعه است.

فرهنگ‌سرای رسالت نیز امروز و فردا ساعت ۸ صبح، برنامه پرده‌خوانی را در عرصه میدان شهدا برگزار خواهد کرد. همچنین این فرهنگ‌سرا ساعت ۹ صبح ۹ آبان، فیلم نمایش خواهد داد. کتاب‌خوانی راز کتاب، وقف کتاب و کتاب در خانه، از دیگر برنامه‌های فرهنگ‌سرای رسالت در هفته پیش‌روست.

فرهنگ‌سرای فناوری‌ورسانه در این ایام هر روز ساعت ۹ اجرای برنامه زنده رادیویی «رادیوکال» را با آیتم‌های متنوع با موضوع فرهنگ میزبانی و دهه آخر صفر، در عرصه میدان شهدا، تدارک دیده است. قصه‌گویی نمایشی ویژه کودکان ۷ تا ۱۲ سال، دورهمی با کتاب، برنامه نویسنده‌شو و کارگاه آموزش داستان‌نویسی ویژه بزرگ‌سالان، از دیگر برنامه‌های این فرهنگ‌سرا برای هفته اول آبان است.

فرهنگ‌سرای غدیر نیز برنامه‌های فرهنگی و هنری مختلفی را برای ایام پیش‌رو درنظر دارد. از میان این برنامه‌ها می‌توان به نشست معرفی کتاب، کارگاه نویسندگی، نقد و بررسی سینمای وحشت قرن ۲۱ هالیوود در روز ۹ آبان در ساعات ۱۰:۳۰، ۱۴ و ۱۷ و همچنین برپایی نشست ادبی «شهد شعر» برای ساعت ۱۱ روز چهارشنبه اشاره کرد.

فرهنگ‌سرای قرآن، آموزش تئاتر ویژه پسران و دختران را به‌ترتیب در روزهای ۸ آبان، ساعت ۱۷ و ۹ آبان، ساعت ۱۱:۳۰ در برنامه‌های خود جای داده است. همچنین این فرهنگ‌سرا پنجشنبه از ساعت ۱۴ تا ۱۵، برنامه دورهمی کتاب را برپا خواهد کرد. فرهنگ‌سرای کودک‌وآینده نیز مانند روال همیشگی خود، در این هفته، کارگاه‌های متفاوتی برای آموزش و پرورش کودکان درنظر گرفته است.

جدول فروش هفتگی سینما و تئاتر مشهد

صدرنشینی «هزارتو» با دو روز اکران

آمار ارائه شده براساس پنل گزارش‌گیری سینماشهر است

برای مشاهده جزئیات کامل فروش سینماهای مشهد در هفته گذشته این کد را اسکن کنید

scan it

ردیف	نام فیلم	جمع(ریال)
۱	هزارتو	۵۵۵/۶۱۰/۰۰۰
۲	مسخره‌باز	۴۵۰/۷۱۰/۰۰۰
۳	ماجرای نیمروز: ردخون	۳۳۹/۱۹۰/۰۰۰
۴	کلوپ همسران	۱۹۵/۸۳۰/۰۰۰
۵	سال دوم دانشکده من	۱۲۵/۶۵۰/۰۰۰
۶	درخونگاه	۱۱۸/۶۹۰/۰۰۰
۷	شبی که ماه کامل شد	۷۳/۸۸۰/۰۰۰
۸	ایده اصلی	۶۳/۵۷۰/۰۰۰
۹	نیوکاسل	۴۵/۵۶۰/۰۰۰
۱۰	شاه کش	۴۲/۱۵۰/۰۰۰

ردیف	نام فیلم	جمع(ریال)
۱۱	مردی بدون سایه	۴۰/۸۲۰/۰۰۰
۱۲	پیلوت	۳۵/۵۳۰/۰۰۰
۱۳	سرخپوست	۲۶/۲۰۰/۰۰۰
۱۴	قسم	۱۹/۳۴۰/۰۰۰
۱۵	تپلی و من	۱۶/۳۲۰/۰۰۰
۱۶	آبی به رنگ آسمان	۷/۰۴۰/۰۰۰
۱۷	شکستن همزمان بیست استخوان	۲/۶۶۰/۰۰۰
۱۸	قصر شیرین	۲/۵۱۰/۰۰۰
۱۹	کروکودیل	۷۲۰/۰۰۰

«بازجویی‌ها» با اختلاف در صدر قرار گرفت

ردیف	نام نمایش	فروش(ریال)
۱	بازجویی‌ها	۳۱۴/۸۰۰/۰۰۰
۲	به روی نی	۲۳/۰۸۰/۰۰۰
۳	گذشته سرخ	۱/۲۰۰/۰۰۰